

בטבע שלו

אצטרובלים, גזעים, כפות תמרים או סנסנים - כל החומרים הללו ועוד רבים אחרים זוכים לחיים חדשים בסדנאות של ניראל לוינסון מעמיעד. כבר שנים שהוא מתמחה באמנות השימוש החוזר, ומגלה לקהל איך אפשר ליצור פסלים מופלאים ממה שמוצאים ביערות ובשדות

נחמן גלבוע

ניראל לוינסון. רואה את חדות היצירה של האנשים זה ממלא אותי שמחה וסיפוק

החוויה, לדברי לוינסון, היא מיוחדת מאוד, הן ברמה האישית והן בחיבורים שכיין הורה לילד או בין חבר בקבוצה מסוימת לחבר אחר. "זה כף. אתה לוקח חומר או מוצר, מתחיל להדביק אותו, וכי עצם פורץ גבולות".

גם צובעים את היצירות? "לא. בהתחלה שמתי צבע, אבל כיום זה נראה לי לא נכון לעשות את זה. עדיף להישאר בחיבור בין החומרים הטבעיים. אנכי, אני מגייד את הדבק החם כאחת ההמצאות החיוניות לקיומנו. בדירוג שלי היא ההמצאה השלישית בחשיבותה אחרי הגלגל והנוצץ".

מנחי הסדנאות של "ראש הברוש" מגייעים לכל מקום בארץ שאליו הם מוזמנים, ומביאים איתם את החומרים כרכב החברה. הפעילות בסדנאות נמשכת בערך שעהיים, אבל יכולה להיות גמישה בהתאם לרצון המשתתפים. בימים אלו נושא הסדנאות הוא תנועה, והמשתתפים מונים תנוכות אישיות ומשפחתיות. בחינים אחרים יוצרים המשתתפים יצירות מנותמות לאותו תנ. "החלום שלי", אומר לוינסון, "הוא להקים מקום שלי עם מרכז מבקרים שמגיעים אליו מכל הארץ. אני מאמין שניתיהו נקים אותו". אילו תגובות אתה מקבל מהמשתתפים בסדנאות?

"התגובות שאני מקבל על הסדנאות הן מדהימות. זה מסוג הדברים שכשבלים אתה חי. אני רואה את העשייה, את הרוחות היצירה של האנשים בכל הגילים - מילדים ועד לזקנים - זה ממלא אותי שמחה וסיפוק. כשהיה מרכז החברה בעמיעד, קיימנו פעילות לגמלאים, וכל אחד מהם עבד עם החומרים ויצר בהתאם ליכולות שלו. זה היה פשוט אדיר. אנחנו עובדים גם עם ילדים מהחינוך המיוחד, והם מקבלים לים סיפוק מידי מהיצירה בוכת האפשרות להגיע לתוצאות מהירות באמצעות הדבק החם. אני רואה בסדנאות האלו הן פעילות טיפולית והן פעילות חברתית וקהילתית".

אתה יכול להמביר את סוד הצלחה של פעילות פשוטה כזאת, בעירון החייטק, המסכים, המכנולוגיות והידידיטי?

"אני חושב שהמפתח לזה, וגם היופי שבו, הוא הפשטות. אנשים מגלים שאפשר ליצור דברים יפים עם מגוון עשיר של חומרים שנמצאים מתחת לאף שלהם. אנשים ממש מחפשים את זה. לפעמים, באירועים של הורים וילדים, כשהילדים מאבדים סבלנות, הורים שולחים אותם לשחק בסכיבה כדי שהם יוכלו להמשיך ביצירה. בהרבה קיבוצים שאני מגיע אליהם פעם או פעמיים לאירועים משפחתיים, רכזי התרבות פונים אליי בעצמם ומומינים פעילות לערב תרבות של המבוגרים. זה תופס כל אחד, זה היופי שכבר".

כשמדברים על מחזור חיים מרים מתכוונים בדרך כלל לשימוש תועלתני בחומר הממוחזר לצד שמירה על איכות הסביבה. פסולת אורגנית הופכת לקומפוסט; מוצרי פלסטיק, קרטון, נייר וכדומה מוצרים חדשים על בסיס החומרים הישנים. ניראל לוינסון מקיץ ברוץ עמיעד, הבעלים של חברת "ראש הברוש", הסיף למחזור ממד נוסף. בסדנאות המחזור הירוקות שלו יוצרים המשתתפים יצירות אומנות מחומרים המצויים בטבע. "זה לא כרוך מחזור", הוא אומר, "זה יותר שימוש חוזר. אנחנו נאמריכים את החיים של החומרים מן הטבע".

לוינסון (58), בן וחבר קיבוץ עמיעד ("בוגר הלינה המשותפת"), נשוי ואב לשלושה, עבד במשך שנים רבות בחינוך הבלתי פורמלי בעמיעד, ובמסגרת עבדו עסק עם נערי הקיבוץ בשימוש חוזר של חומרים וגם הקים בית מלאכה ייחודי בעידוד הקהילה ובשיתופה. "קיימנו הרבה אירועים בבתי הילדים שלנו", הוא מספר, "ומשם זה צמח והתרחב. אחרי השינויים בקיבוץ הלכתי על הנושא הזה כיוזמת פרטית. התחלתי ב-2003, ולקח זמן ללמוד להתנהל נכון. בשלב מסוים התחברתי לחברת 'אצטרובלים', והיינו יחד שמונה שנים. לפני שלוש שנים הוציפתחתי חברה חדשה בשם 'ראש הברוש', והמרכז שלה נמצא כיום בקיבוץ קררים".

עם אילו חומרים עובדים בסדנאות הקהילתיות?

"מדובר בסדנאות יצירה ירוקות שבהן אנחנו משתמשים בחומרי טבע הנמצאים ביערות, בשדות ובכל מקום אחר. אנחנו אוספים את החומרים האלה, בעיקר אצטרובלים, אבל יש גם צטחי תירס, לימונים, אבוקדו, גזעי עצים, כפות תמיים וסנסנים, בוטנים ועוד. חלק מהחומר מרים מגיע מהמטעים של קיבוץ עמיעד ומהחורשות בסביבה, וחלק מגיע אלינו מאזורים שונים בארץ. המגמים של הסדנאות הם בדרך כלל סטודנטים לעבודה סוציאלית ממכללת תל חי, והם מביאים לכל פעילות את החומרים שנאספו בעוד מיעד".

איך מתנהלת הסדנאה?

"מומינים אותנו יישובים - בהם הרבה קיבוצים, בתי ספר, או פסטיבלים שבהם מתקיימים אירועים קהילתיים. אנחנו מביאים את כל החומרים וגם מבחר דוגמאות מגוון מאוד. הרבר היפה הוא שאנחנו מתאימים את עצמנו לנושא. זה יכול להיות תני ישראל או נושא מסוים שנלמד בבית הספר. כשנקבע התוכן - מתחילה הפעילות. אנשים בוחרים את החומרים שמהם הם רוצים ליצור, ומי חברים את החומרים באמצעות אקרוחים קטנים של דבק חם עד שמתקבל הפסל או הדימוי שהם רצו להגיע אליו".

היופי שבפשטות. כשהילדים מאבדים סבלנות, הורים שולחים אותם לשחק כדי להמשיך ביצירה